

**ISSN 2181-2764
2025**

SHARQ TA'LIMI JURNALI

ВОСТОЧНЫЙ ЖУРНАЛ ОБРАЗОВАНИЯ

ORIENTAL JOURNAL OF EDUCATION

2025-yil 29-mart kuni Toshkent davlat sharqshunoslik universitetida bo‘lib o‘tgan “**O‘zbekiston va Koreya o‘rtasidagi hamkorlikning bugungi holati va istiqbollari**” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman yakunlari asosida saralangan maqolalar “**Sharq ta’limi jurnali**” (ISSN: 2181-2764)ning 2025-yil 3-sonida chop etildi.

По итогам международной научно-практической конференции на тему **«Современное состояние и перспективы сотрудничества между Узбекистаном и Кореей»**, состоявшейся 29 марта 2025 года в Ташкентском государственном университете востоковедения, отобранные статьи были опубликованы в 3-м номере 2025 года научного журнала **«Sharq ta’limi jurnali»** (ISSN: 2181-2764).

Based on the outcomes of the international scientific-practical conference entitled **“The Current State and Prospects of Cooperation between Uzbekistan and Korea”**, held on March 29, 2025, at Tashkent State University of Oriental Studies, selected articles were published in Issue 3 (2025) of the scientific journal ***Sharq ta’limi jurnali*** (ISSN: 2181-2764).

2025년 3월 29일, 타슈켄트 국립 동방대학교에서 개최된 “**우즈베키스탄과 한국 간 협력의 현재와 전망**”이라는 주제의 국제 학술 실무 회의 결과를 바탕으로 선정된 논문들이 학술지 ***Sharq ta’limi jurnali*** (ISSN: 2181-2764) 2025년 제3호에 수록되었습니다.

MUNDARIJA		
<i>Dilfuza Abbasova</i>	JAHON TILLARI VA KOREYS TILINING O'ZIGA XOS JIATLARI "LINGVISTIK VA TIPOLOGIK T AHLIL"	1-8
<i>Choi Jeong Doh</i>	A STUDY ON THE ISSUES IN USING KOREAN LANGUAGE LEARNER CORPORA	9-19
<i>Гульшат Абдиуалиева</i>	УЗБЕКИСТАН-КОРЕЯ НОВЫЕ ШАГИ В РЕФОРМИРОВАНИИ И ПЕРЕМЕНАХ, ВЗАЙМОВЫГОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО	20-27
<i>Diloram Ashirbayeva</i>	KOREYS TILIDA MUROJAAT TUSHUNCHASINING TASNIFLANISHI XUSUSIDA	28-35
<i>Husnida Aslonova</i>	KOREYS TILIDA UNDOV SO'ZLAR VA ULARNING TURLARI	36-43
<i>O'ktamjon Axmedov</i>	KOREYS TILINI O'QITISHDA BLUM TAKSONOMIYASINING O'RNI	44-49
<i>Sadoqat Bobomurotova</i>	PHONOLOGICAL PHENOMENA IN LEARNING UZBEK AND KOREAN	50-58
<i>Chai Younghwa</i>	A STUDY ON THE CURRENT STATE OF KOREAN LANGUAGE EDUCATION IN UZBEKISTAN AND TEACHING METHODS USING MASS MEDIA	59-65
<i>Choi Byeong-geun Shin Ho-rim</i>	DISCUSSION ON THE POSSIBILITY OF KOREAN LANGUAGE EDUCATION USING LITERATURE MUSEUM	66-72
<i>Tschungsun Kim</i>	KOREA'S EMBRACE AND APPRECIATION OF UZBEK CULTURE AND HISTORY THROUGH ABDULLA QODIRIY'S LITERATURE	73-83
<i>Gulchekhra Yusupova Dilfuza Abdushukurova</i>	THE SPEECH ACT OF APOLOGIZING IN KOREAN AND UZBEK LANGUAGES AS AN IMPORTANT COMPONENT OF SPEECH ETIQUETTE	84-91
<i>Jo Min Young</i>	ART AND CULTURAL ASPECTS IN HAN KANG'S WORKS: FOCUSING ON THE "VEGETARIAN" AND "GREEK LESSONS"	92-97
<i>Mohira Jumayeva</i>	O'RTA DAVRLAR KOREYS TILI LEKSIKASIDAGI O'ZGARISHLAR	98-103
<i>Ko Eun Hee</i>	THE LITERARY CHARACTERISTICS AND EDUCATIONAL VALUE OF MODERN SIJO	104-111
<i>Sevinch Mirjamilova</i>	TOPIK MATNLARIDA TAXMIN MA'NOSINI IFODALOVCHI GRAMMATIK VOSITALAR VA ULARNING ISHLATILISH O'RNI	112-118
<i>Olmosxon Niyozova</i>	KOREYS TILIDA GRAMMATIK KATEGORIYALARINI O'QITISHDA AUTENTIK MATERIALLARDAN FOYDALANISH	119-124

<i>Barno Mirsharipova</i>	TARJIMADA TARIXIY-MILLIY O'ZIGA XOS SO'ZLARNING IFODALANISHI (ABDULLA QAHHOR HIKOYALARI TARJIMASI ASOSIDA)	125-131
<i>Ugiloy Xujaeva</i>	KOREYS TILINI O'QITISHDA MADANIYAT MASALALARI	132-139
<i>Gulshoda Yunusova</i>	KOREYS TILIDA 대다 KO'MAKCHI FE'LNING FUNKSIONAL EKVIVALENTLARI	140-145
<i>Виктория Шин</i>	СИМВОЛИКА ОГНЯ В РОМАНЕ ЛИ САНА «12 ДЕКАБРЯ»	146-152
<i>Марьям Зайдуллина</i>	ФОРМИРОВАНИЕ НОВОГО ЛЕКСИЧЕСКОГО ЗАПАСА В КОРЕЙСКОМ ЯЗЫКЕ ПОД ВЛИЯНИЕМ ЦИФРОВОЙ ЭПОХИ	153-157
<i>Татьяна Ким Малика Хасанова</i>	ЭВФЕМИЗМЫ В КОРЕЙСКОМ МЕДИАТЕКСТЕ	158-163
<i>Малика Хасанова Наталья Ким</i>	ТРАДИЦИИ И ИННОВАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ КОРЕЕВЕДЕНИИ: ДИАЛОГ ПРОШЛОГО И БУДУЩЕГО	164-169
<i>Umida Saydazimova Durdonna Murodova Nodirbek Karimov</i>	QAQNUS TIMSOLIDA INSON RUHIYATI TASVIRI	170-178
<i>Наталья Ким Марьям Зайдуллина</i>	ИЗУЧЕНИЕ ЯЗЫКА НА КОММУНИКАТИВНОМ УРОВНЕ (на материале изучения корейского языка в Узбекистане)	179-185

“Sharq ta’limi jurnali”/ “Oriental Journal of Education/ “Восточный журнал образования”

ISSN: 2181-2764

**BOSH MUHARRIR: R. Sh. Berdiqulov – Pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD),
Toshkent davlat pedagogika universiteti**

TAHRIR HAY’ATI:

U. Saydazimova	<i>Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti professori, f.f.d., professor</i>
N. Kim	<i>Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti professori, f.f.d., professor</i>
G. Yunusova	<i>Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti professori dotsenti, (PhD)</i>
N. Muhitdinova	<i>Samarqand davlat universiteti professori, f.f.d., professor</i>
I. Abdullayev	<i>Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti dotsenti, (PhD)</i>
U. Safarov	<i>Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti dotsenti, (PhD)</i>
U. Mavlyanov	<i>Guliston davlat universiteti “Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquqiy ta’lim” kafedrasи mudiri, PhD</i>
Y. Parmanov	<i>Maktabgacha ta’lim tashkilotlari direktorlari va mutaxassislarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti “Boshlang‘ich va maktabgacha yoshdagи bolalarni rivojlantirish innovatsion ilmiytadqiqot laboratoriyaси” mutaxassisи. texnika fanlari nomzodi,</i>
Sh. Davronova	<i>Buxoro davlat tibbiyat instituti dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi</i>

EDITOR-IN-CHIEF: Dr. Ravshanjon Sh. Berdikulov – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Head of the Department of Chemistry, Tashkent State Pedagogical University

EDITORIAL BOARD:

Prof. Umida Saydazimova	<i>Professor of Tashkent State University of Oriental Studies, DSc in Philology, Professor</i>
Prof. Natalya Kim	<i>Professor of Tashkent State University of Oriental Studies, DSc in Philology, Professor</i>
Dr. Gulshoda Yunusova	<i>Associate Professor of Tashkent State University of Oriental Studies (PhD)</i>
Dr. Nazmiya M. Mukhitdinova	<i>Professor of Samarkand State University, DSc in Philology, Professor</i>
Dr. Ilkhom Abdullaev	<i>Associate Professor Doctor of Philosophy in Geography (PhD.) Tashkent State Pedagogical University named after Nizami, Tashkent, Uzbekistan</i>
Dr. Ural Safarov	<i>Associate Professor Doctor of Philosophy in Pedagogics (PhD) Tashkent State Pedagogical University named after Nizami, Tashkent, Uzbekistan</i>
Dr. Umid Mavlyanov	<i>Doctor of Philosophy in Philosophical Sciences, Head of the Department of “National Idea, Spiritual Foundations and Legal Education” Gulistan State University, Uzbekistan</i>
Dr. Abdulla Parmanov	<i>Candidate of Technical Sciences, Specialist of “Innovative Research Laboratory for Development of Primary and Preschool Children” at</i>

	<i>the Institute for Retraining and Advanced Training of Directors and Specialists of Preschool Education Organizations.</i>
Dr. Shakhlo Davronova	<i>Associate Professor, Pedagogical Sciences in PhD Bukhara State Medical Institute, Uzbekistan</i>

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР: Р. Ш. Бердикулов – доктор философии по педагогическим наукам (PhD), заведующий "кафедрой химии" Ташкентского государственного педагогического университета.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

У. Сайдазимова	<i>Профессор Ташкентского государственного университета востоковедения, доктор филологических наук (DSc), профессор</i>
Н. Ким	<i>Профессор Ташкентского государственного университета востоковедения, доктор филологических наук (DSc), профессор</i>
Г. Юнусова	<i>Доцент Ташкентского государственного университета востоковедения, кандидат филологических наук (PhD)</i>
М. Мухитдинова	<i>Профессор Самаркандинского государственного университета, доктор филологических наук (DSc), профессор</i>
И. Абдуллаев	<i>Доцент (PhD), Ташкентского государственного педагогического университета имени Низами</i>
У. Сафаров	<i>Доцент Ташкентского государственного педагогического университета имени Низами (PhD)</i>
У. Мавлянов	<i>доктор философских наук, заведующая кафедрой “Национальная идея, основы духовности и правовое воспитание” Гулистанского государственного университета</i>
Э. Парманов	<i>Специалист Института переподготовки и повышения квалификации руководителей и специалистов дошкольных образовательных организаций “Инновационная научно-исследовательская лаборатория развития детей младшего и дошкольного возраста”, кандидат технических наук.</i>
Ш. Давронова	<i>Доцент Бухарского государственного медицинского института, кандидат педагогических наук</i>

Oriental Journal of Education

ORIENTAL JOURNAL OF EDUCATION

journal homepage:
<https://www.supportscience.uz/index.php/oje>

RENDERING HISTORICALLY AND CULTURALLY SPECIFIC VOCABULARY IN TRANSLATION (BASED ON THE TRANSLATIONS OF ABDULLA QAHHOR'S SHORT STORIES)

Barno Mirsharipova

1st-year PhD Student

Tashkent State University of Oriental Studies

Tashkent, Uzbekistan

E-mail: minyo1691@gmail.com

ABOUT ARTICLE

Key words: translation, historical-national realities, equivalent, transliteration, explanatory translation, literary translation, historical authenticity, translation methods.

Received: 26.04.25

Accepted: 28.04.25

Published: 01.05.25

Abstract: This article analyzes the representation of historical and national-specific terms in translation and the challenges faced by translators. It highlights that translating historical and national realities is a complex process that requires preserving the original meaning of words belonging to a specific era. Additionally, the importance of the translator's correct approach to the concepts of historicity and national identity is emphasized.

Furthermore, the article pays special attention to the translation of measurement units, currency units, and household items, emphasizing that their accurate translation is crucial for conveying historical authenticity to the reader. The views of translation theory scholars are cited, stressing the need for a careful approach when translating historical and national realities and the importance of using footnotes.

TARJIMADA TARIXIY-MILLIY O'ZIGA XOS SO'ZLARNING IFODALANISHI (ABDULLA QAHHOR HIKOYALARI TARJIMASI ASOSIDA)

Barno Mirsharipova

1-kurs tayanch doktorant

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti

Toshkent, O'zbekiston

E-mail: minyo1691@gmail.com

MAQOLA HAQIDA

Kalit so'zlar: tarjima, tarixiy-milliy realiyalar, ekvivalent, transliteratsiya, izohli milliy o'ziga xos so'zlarning tarjimada tarjima, badiiy tarjima, tarixiy haqiqat, tarjimon ifodalanishi va tarjimon duch keladigan

Annotatsiya. Ushbu maqolada tarixiy-

usullari.

qiyingchiliklar tahlil qilinadi. Tarixiy va milliy realiyalar tarjimasi muayyan davrga mansub bo‘lgan so‘zlarning asl mazmunini yo‘qotmasdan yetkazish bilan bog‘liq murakkab jarayon ekanligi ta’kidlanadi. Shuningdek, maqolada tarjimonning tarixiy va milliylik tushunchalariga to‘g‘ri yondashishi muhimligi qayd etiladi.

Maqolada, shuningdek, o‘lchov birliklari, pul birligi va maishiy buyumlarning tarjimada ifodalanishiga alohida e’tibor qaratilib, ularning to‘g‘ri tarjima qilinishi kitobxon uchun tarixiy haqiqatni to‘g‘ri yetkazishdagi muhim omil ekanligi yoritiladi. Tarjima nazariyasi bo‘yicha olimlarning fikrlari keltirilib, tarixiy-milliy realiyalarni tarjima qilishda ehtiyojkorlik bilan yondashish va matn osti izohlaridan foydalanish zarurligi ta’kidlanadi.

ПЕРЕДАЧА ИСТОРИКО-НАЦИОНАЛЬНО СПЕЦИФИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКИ В ПЕРЕВОДЕ (НА ПРИМЕРЕ ПЕРЕВОДОВ РАССКАЗОВ АБДУЛЫ КАХХАРА)

Барно Миршарипова

Базовый докторант 1-курса

Ташкентского государственного университета востоковедения

Ташкент, Узбекистан

E-mail: minyo1691@gmail.com

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: перевод, историко-национальные реалии, эквивалент, транслитерация, пояснительный перевод, художественный перевод, историческая достоверность, переводческие методы.

Аннотация. В данной статье анализируется передача историко-национальных реалий в переводе, а также сложности, с которыми сталкивается переводчик. Подчеркивается, что перевод исторических и национальных реалий представляет собой сложный процесс, связанный с сохранением исходного значения слов, принадлежащих определённой эпохе. Также отмечается важность правильного подхода переводчика к понятиям историчности и национальной идентичности.

Кроме того, в статье особое внимание уделяется передаче в переводе единиц измерения, денежных единиц и бытовых предметов, поскольку их корректный перевод играет важную роль в донесении исторической достоверности до читателя. Приводятся мнения исследователей в области теории перевода, подчёркивается необходимость осторожного подхода к передаче историко-национальных реалий и использование сносок в тексте.

Kirish. Odatda tarixiy-milliy realiyalarning tarjimasi alohida murakkablik, qiyinchilik tug‘diradi. Tarixiy-milliy realiyalar haqida leksikaning maxsus o‘ziga xos guruhi haqida gapirilganidek, gapirilmaydi. Aksariyat hollarda realiyalarni u yoki bu davrga tarixiy jihatdan mansubligi haqida gap ketadi. Bunda realiyalarning predmet mazmuni yo‘qolib qolmasligi lozim, bu mazmun predmet tasnifining muvofiq bosqichlari bilan bog‘laydi.

Asosiy qism. Tarixiy-milliy xos so‘zlarda tarixiylik va milliylik bir-biri bilan chambarchas bog‘liqdir. Bu tushunchalarning birini tarjimada noto‘g‘ri aks ettirilishi, o‘z navbatida ikkinchisining ham buzilishiga olib keladi. Demak, tarjimon oldida murakkab masalalardan biri tarjimada milliylikni qayta aks ettirishdir.

Tarixiy realiyalarning tarjimasi bu aslida mazkur so‘zlarning tarixiy bo‘yoqligini, ularning moddiy mazmuni hamda boshqa turiga nisbatan qo‘sishma tarzda yetkazib berilishidan iborat.

Ko‘plab realiyalar tarixiy bo‘lib qolgan va hozirda ham bo‘lib qolmoqda, masalan, tarixiy bo‘yoqqa ega realiyalar aksariyat hollarda harbiy realiyalar orasida uchraydi. Turli, xilma-xil obyektlarni belgilab beruvchi so‘zlar bu realiyalar, yoxud atama, termin. Tarixiy realiyalarni tarjimon qadimgi mualliflarda shartli ravishda arxaik asarlarda ham uchratadi, bundan tashqari zamonaviy yozuvchilar asarlarida ham bular uchraydi, ammo bu yozuvchilar uzoq yoki yaqin o‘tmishni tasvirlab beradilar. U va bu mualliflar o‘rtasidagi farqlar ulardagi realiyalardir. Muallif hamda kitoblar o‘rtasidagi farqlar ulardagi realiyalarni yetkazib berishda ham turli yondashuvni talab qiladi.

Aniqki, tarixiy realiyalarni tarjima qilishda tarjimon o‘z arsenaliga “lingvistik qurol”ning ko‘plab turlarini kiritishi mumkin. Bunda biz transkripsiya, tarjima hamda o‘z tilining eskirgan so‘zlaridan foydalanishini nazarda tutamiz.

Quyida biz Abdulla Qahhor hikoyalarda keltirilgan ba’zi tarixiy-milliy o‘ziga xos so‘zlarning koreys tili tarjimasida berilishini ko‘rib o‘tamiz.

Faxriddin bozordan, otasi tayinlaganicha, ikkita shirmoy non, *yarim qadoq* pista oldi.
[A.Qahhor hikoyalari, 2015:16]

파흐르든은 아버지 말대로 우선 시장에 들러서 따뜻한 빵 2개랑 땅콩 500그램을 샀다.

[A.Qahhor hikoyalari, 2015:21]

Bu yerda milliy xos so‘z sifatida yarim qadoq so‘zi kelgan. Koreys tiliga tarjima qilinganda mazmunan biroz to‘g‘ri tarjima qilingan bo‘lsada, izohli lug‘atga murojaat qilganimizda buning aksini ko‘rishimiz mumkin.

Qadoq – 400 grammcha keladigan og‘irlik o‘lchovi. *Bir qadoq choy. – Afandi ishonmay, mushugini tortib ko‘rsa, to ‘rt qadoq chiqibdi.* “Latifalar”. [Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 2-жилд, 1981:534]

Koreys tilidagi tarjimada berilganda “500 그램” (500 gramm) deb tarjima qilingan. Agar 1qadoq 400 grammcha keladigan bo‘lsa, yarim qadoq 200 grammga to‘g‘ri keladi.

Bundan tashqari koreys xalqida ham “qadoq” so‘ziga muqobil o‘lchov birligi ham bor.

“한국에서 법적으로 ‘kg, g, m²’이 사용되지만 ‘근’과 ‘평’이라는 단위도 사용됩니다. ‘근’은 보통 고기나 채소, 과일의 무게를 쟈 때 많이 사용되는데, 고기 한 근은 600g이며 채소 한 근은 400g 이 됩니다. 그리고 ‘평’이라는 단위도 한국에서 많이 사용됩니다. 집을 구할 때 ‘평’을 많이 사용하기도 하는데 한 평은 3.3m²입니다.” [송영중. 한국어 표준 교재, 2012:44]

Tarjimasi: “Koreyada qonuniy ravishda ‘kg, g, m²’ kabi o‘lchov birliklaridan foydalanilsada, ‘kin’ va ‘pyong’ deb nomlanuvchi o‘lchov bilrliklaridan ham foydalanishadi. ‘Kin’ odatda go‘sht yoki sabzavot, mevalarning og‘irligini o‘lchayotganda ko‘p ishlatilib, 1 kin go‘sht 600g.ga, 1 kin sabzavot 400g.ga to‘g‘ri keladi. Shuningdek, ‘pyong’ o‘lchov birligi ham ko‘p ishlatiladi. Uyning o‘lchamini o‘lchayotganda ko‘p ishlatilib, 1 pyong 3.3m²ga teng.”

Tarjimada qadoq so‘zi o‘rniga uning muqobil varianti “kin” so‘zi koreys xalqida bor bo‘lsa uni qadoqqa almashtirish biroz noto‘g‘ri sanaladi. Buning sababi bu ikkala so‘z ham tarixiy so‘z hisoblanib, har biri ma’lum xalqqa tegishli hisoblanadi. Shuning uchun bu so‘zni matn ostiga olib, izoh berilsa yaxshi bo‘lar edi.

“Muayyan bir xalq hayotidagi o‘lchov birliklarini boshqasi bilan almashtirishda uni asarning umumiy ohangiga, undagi tarixiy haqiqatga, milliy ruhga nechog‘lik mos kelish-kelmasligini jiddiy o‘ylab ko‘rish kerak. Beparvolik bilan o‘sha o‘lchov birligi haqida zarur ma’lumotga ega bo‘lmay turib, uni o‘z tilidagi mos kelmaydign o‘lchov birligi orqali ifodalash asarning badiiy-estetik qimatiga putur yetkazadi, kitobxonda voqelikka nisbatan ikkilanish, ishonchsizlik uyg‘otadi”. [Исоқова, 2004:90]

Bemor kundan-kun battar, oxiri o‘sal bo‘ldi. “Ko‘nglida armon bo‘lmasin” deb “chilyosin” ham qildirishga to‘g‘ri keldi. Sotiboldi to‘qigan savatchalarni ulgurji oladigan baqqoldan *yigirma tanga* qarz ko‘tardi. “Chilyosin”dan bemor tetik chiqqanday bo‘ldi. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:24]

환자는 며칠 동안 죽을 것처럼 나빠졌다. '마음에 희망이 없기 때문에' '칠려슨'을 했다. 서드벌드는 그가 만든 바구니를 사주던 도매상에게 20 판가의 빚을 얻었다. 칠려슨으로 환자가 건강해진 듯 보였다. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:27]

Bu yerda pul birligi tanga so‘zi ishlatilgan. Koreyscha tarjimasida bu so‘z transliteratsiya usulida berilib, izohi matn ostida keltirilgan. 판기: 숨보다 작은 화폐 단위 – tarjimasi: tanga: so‘mga qaraganda kichik pul birligi

Tanga – Buxoro xonligida 15 tiyinga, Qo‘qon xonligida 20 tiyinga teng bo‘lgan kumush pul. Bir tanga (*yigirma tiyin*) yarim tanga (*o‘n tiyin*). [Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 2-жилд, 1981:117]

Izohli lug‘atdagi izoh bilan koreyscha tarjimadagi izoh bir-biriga mos kelgan. Tarjima to‘g‘ri berilgan.

Burungi zamonda bitta odam, mening bilishimcha, juda nari borsa *uch yarim pud* paxta terar edi, hozir *yigirma besh pudga* yetkazib terar emish. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:31]

옛날에는 한 사람이 삼 봉의 목화를 땠지만 지금은 이십오 봉을 수확하고 있어.
[A.Qahhor hikoyalari, 2015:38]

Bu yerda tarixiy o'lchov birligi pud ishlatalgan. O'lchov birliklari haqida so'z ketar ekan, keling o'lchov birliklarining tarixi haqida qisqacha ma'lumot berib o'tamiz. Har bir o'lchov birligi o'zining uzoq tarixiga ega. O'lchov birliklari mavjud bo'limgan davrlarda odamlar o'z ehtiyojlaridan kelib chiqib, biror narsaning miqdorini o'lchashda ulardan foydalanganlar. Ilgari inson tana a'zolari ham o'lchov vositasi sifatida qo'llanilgan. Bizga yetib kelgan yozma yodgorliklarda ular o'z ifodasini topib, turli davrlarda har xil yuritilgan. Asosiysi, bu o'lchovlarni hamma ham ishlata olishini hisobga olgan holda joriy etishgan. Masalan, ularni ishlatalish uchun barmoq, qo'l, qadam, ko'z, quloq, bo'g'in, chaqirim, qo'sh, tegirmon, mo'ndi, tirsak, tosh va boshqa narsalar asos qilib olingan.

Pud – metrik o'lchovlar sistemasi qabul qilinganiga qadar qo'llangan, 16 kilogrammga teng og'irlik o'lchov birligi. [Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 1-жилд, 1981:606]

Tarjima asarda bu so'z matn ostiga tushurib quyidagicha tarjima qilingan:

봉: 목화의 양을 다는 단위 – pud: paxtaning og'irligini o'lchaydigan og'irlik o'lchov birligi.
Tarjimon tomonidan to'g'ri tarjima qilingan.

Chex olimi Irji Leviy o'lchov birliklarining o'girmasi xususida fikr yuritib, jumladan, shunday deydi: “.....arshin,stop,dyum,pint,gallon va shu kabilar faqat kolorit uchun xizmat qilsa hamda tarjima kitobxonida aniq moddiy tasavvur uyg'otmasa, tasvir qilingan narsaning haqiqiy o'lchamlari kitobxon ko'z oldida gavdalanmaydi. Bu borada barcha birliklarni qabul qilgan metrik sistemaga, ya'ni metr va kilogrammlarga o'tkazib tarjima qilish mumkin, faqat bunda muayyan uzunlik yoki og'irlik asar uchun koloritdan ko'ra ko'proq ahamiyatga ega bo'lishi lozim”. [Левый, 1974:134]

Xotini Mukarram hovlida *samovarga* suv quyar edi. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:70]

그의 아내 무가르람은 마당에서 차 주전자에 물을 붓고 있었다. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:73]

Mukarram *samovarni* ko'tarib kirdi. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:71]

그때 부가르람이 주전자를 들고 들어왔다. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:75]

Tag'in yolg'on gapirasani? Bundan keyin yolg'on gapiradigan bo'lsang, bilib qo'y, men oyingga o'xshab og'rimaydigan qilib urmayman-a!.. Shu yolg'on gapingdan keyin ruschadan "yaxshi" olganingga ham ishonmayman. Qani, xo'sh, masalan, choynakning qopqog'ini ruscha nima deydi? *Samovarning jo'mragini nima deydi?* [A.Qahhor hikoyalari, 2015:161]

– 또다시 거짓말 할 거야? 다시 한번 거짓말을 하면, 나는 어머니처럼 살살 때리지는 않을 거야! 니가 거짓말 한 것을 들으니 러시아어에서 '우'를 받았다는 것도 믿을 수가 없다. 자,

대답해봐, 주전자의 뚜껑과 사며바르의 꼭지를 러시아어로 뭐라고 하지? [A.Qahhor hikoyalari, 2015:165]

Bu gaplarning hammasida samovar so‘zi berilgan. Koreyscha tarjimasida bu so‘z har uch gapda uch xil tarjima qilingan. Avvalo izohli lug‘atda murojaat qilamiz.

Samovar – choy qaynatish uchun belgilangan, o‘txonali ro‘zg‘or buyumi. [Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 2-жилд, 1981:17]

Birinchi gapda 차 주전자 [한 러 사전, 2004:590] choy qaynatadigan choynak degan so‘z birikmasi bilan berilgan bo‘lsa, ikkinchi gapda 주전자 choynak so‘zi bilan berilgan. Sababi bu ikki gap bir hikoyadan, ya’ni “Adabiyot muallimi”dan olingan bo‘lib, birinchi gapda to‘liq izoh bilan berilgan bo‘lsa, ikkinchi gapda shunchaki choynak deb berilgan. Oldingi joyda buni izohlab ketganligi sababli choynak deb berib o‘tgan.

Uchinchi gapda esa aynan milliy xos sifatida urg‘u berilganligi sababli, transliteratsiya usuli orqali berib, matn ostida izohini berib o‘tgan.

우즈베키스탄에서 찻물을 끓일 때 사용하는 조금 큰 물통인데 꼭지가 붙어 있어서 물을 따를 수 있게 되어 있다. 이 꼭지는 러시아어로 무엇이라고 말하는지 아는 사람이 별로 없다.

Tarjimasi: O‘zbekistonda choy uchun suv qaynatishda foydalilaniladigan biroz katta suv idishdir, jo‘mragi bo‘lib, suv quyish mumkin. Bu jo‘mragini rus tilida nimaligin biladigan odam umuman yo‘q.

Tarjimon avvalo konteksdan kelib chiqqan holda milliy xos so‘zlarni tarjima qilish kerak. Bu uchchala gapda turlicha tarjima qilingan bo‘lsa-da asarda bu so‘zlar to‘g‘ri tarjimaga mos muqobili berilgan.

“Tarjima qilayotgan birlikning ma’nosini bir marotaba anglatib ketgan tarjimon keyinchalik uni izohsiz shundayligicha qo‘llashi mumkin”. [Комиссаров, 1990:150]

Olimbek dodxoning sakkiz xotini katta kundosh Nodirmohbegimning uyiga yig‘ilib, *sandal* atrofida o‘tirishar edi. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:78]

올림벡이라는 관리의 여덟 부인 중 나이가 가장 많은 노디르모흐베김 방에는 탁자 밑에 화로를 놓고 그 주변에 부인들이 모여 앉아 있었다. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:86]

Nodirmohbegim *sandal* ichidan oyog‘ini uzatib, Unsinning boldirini chimchiladi, ko‘zi bilan “xayriyat, tushunmadi, bas, gapirma” deb ishora qildi. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:80]

노디르모흐베김은 탁자 밑으로 발을 뻗어 운슨의 정강이를 치며 ‘다행히 이해하지 못했으니, 더는 말하지 마’라는 뜻으로 눈짓을 보냈다. [A.Qahhor hikoyalari, 2015:90]

Ushbu ikkala gapda *sandal* so‘zi qo‘llanilgan. Ammo tarjimada ikki xil tarzda ifodalangan. Bizga ma’lumki *sandal xonaning chekkaroq yeriga qurilgan chuqurcha, unga qo‘yiladigan pastak kursi va ustiga yopiladigan ko‘rpa,mahalliy isitish qurilmasidir.*(qish sovug‘ida sandal oyoq-qo‘l

isitish uchun xizmat qiladi, ayni paytda undan yemak stoli sifati foydalaniladi). [Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 2-жилд, 1981:18]

Tarjimada birinchi gapda sandal so‘zi tasviriy usul orqali 탁자 밑에 화로를 놓다 ya’ni pastak kursi tagiga olov yoqib atrofida o‘tirmoq deb tarjima qilingan. Ikkinci gapda esa sandal shunchaki 탁자 [한 러 사전, 2004:678] ya’ni stol ma’nosini berib o‘tgan.

Xulosa. Tarjimonning muhim bosh vazifalaridan biri original, ya’ni asl nusxa mazmunini maksimal darajada, to‘liq yetkazib berishdan iborat. Asl, original matn tili hamda tarjima tili tizimidagi farqlar hamda mazkur tillardagi matnlarni yaratish xususiyatlardagi farqlar har bir tilda mavjuddir va bular turli darajada asl nusxa mazmunini tarjima qilishda to‘liq saqlanish imkoniyatini turli darajada cheklashi mumkin. Tarjimonning vazifasi original matnda mavjud bo‘lgan axborotni to‘liqroq olish, buning uchun u ham fon umumiy bilimlarga ega bo‘lishi lozim, ya’ni bunda tarjimon dastlabki til sohiblari ega bo‘lgan umumiy fon bilimlariga ega bo‘lishi lozim. Shuning uchun tarjimon vazifalarini muvaffaqiyatli bajarilishi dastlabki tilda gapiroayotgan xalqning tarixi, madaniyati, adabiyoti, urf-odatlari, zamonaviy hayot va boshqa realiyalari bilan hamma tomonlama bat afsil tanish bo‘lishi talab qiladi. Boshqacha qilib aytganda, to‘liq, to‘laqonli, muvofiq tarjimaga qo‘yiladigan asosiy vazifa tarjimonni asar tarjima qilinayotgan til mamlakatining realiya hamda hayot va faoliyatidagi muayyan shart-sharoitlarini bilishidir.

Foydalilanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Abdulla Qahhor hikoyalari 압둘라 카흐르 단편소설집. – Toshkent: Istiqlol nashriyoti, 2015.
2. Исоқова Ш. Бадиий таржимада миллийлик ва тарихийликни акс эттирилиши. (Ойбекнинг “Навоий” романининг французча таржимаси мисолида): Ф. ф. н.дисс... – Тошкент: ЎзМУ, 2004.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). –М.: Высшая школа, 1990.
4. Левый.И. Искусство перевода. – М.: Прогресс. 1974.
5. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 1-жилд. / С.Ф Акобиров, Т.А. Алиқулов, З.М Маъруфов ва бош. М. Маъруфов таҳрири остида – М.: Рус тили, 1981.
6. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 2-жилд. / С.Ф Акобиров, Т.А. Алиқулов, З.М Маъруфов ва бош. М. Маъруфов таҳрири остида – М.: Рус тили, 1981.
7. 송영중. 한국어 표준 교재. – 서울, 2012.
8. 한 러 사전 корейско-русский словарь. – 러시아어 문학사, 2004.